

INSTITUTIONES JURIS CANONICI

CUM EXPLICATIONIBUS
IN QUIBUS UNIVERSUM JUS PONTIFICIUM PROPONITUR
ET NOTITIA HISTORIÆ ECCLESIASTICÆ PASSIM ILLUSTRATUR

*Nec non variis disputationibus, aliqua novitate, ad usum
scholasticum excitatis, discussisque, elucidatur*

O P U S

LAZARI BENEDICTI MIGLIORUCCI

Sacrorum Canonum in Pisana Universitate Professoris Ordinarii

REGIÆ CELSITUDINI

C O S M I III.

MAGNI ETRURIAE DUCIS

D I C A T U M

LIBER I.

294

P I S I S , M D C C X I I .

Ex Typographia Francisci Bindi Impressoris Archiepiscopalis.
SUPERIORUM PERMISSU.

REGIA CELSITUDO.

QUO primū tempore Canoniarum Institu-
tionum opus conficere meditatus sum, ob-
vium Te menti meae praeuisti, Principum
Clementissime; atque jam tū intellexi de-
beri Tibi quicquid meo labore, meisque vigiliis peperissem.
Non quod eiusmodi aliquid, in hac mea tenuitate, praestare
confiderem, quod Tibi deceret offerre, Tuæque videri posset
Magnitudinī consentaneum. Sed quum innumeris cumulatum
me, meamque donum beneficiis viderem, ab eximīa Tua Cle-

men-

INSTITUTIONUM CANONICARUM

LIBER PRIMUS.

DE JURE CANONICO, ET CAUSA EJUSDEM INTRODUCENDI.

TITULUS I.

SUMMUS Legislator Dei Filius Unigenitus datus in lucem gentium, ut reduceret Justitiam usque ad extremum terræ, provida quidem dispositione in lege Gratię iusserat omnia, vetuerat, permiserat, quę necessaria in primis videbantur ad [a] regimen spiritualis Reipublicę, quam suis ipse cruciatibus, & tanta sanguinis effusione fundaverat. Quia tamen per legem à se latam, non penitus providerat in singulis, sed necessaria in primis (b) fundamenta jecerat; & ad humanę naturę varietatem, causasque emergentes determinationis opportunę [c] suffragium exigitur: reliqua (d) disponenda commisit Apostolis suis, & (e) successoribus, quales sunt Romanus Pontifex, & Episcopi, in eosque [f] transtulit potestatem legislativam, testatus Joan. 20. Apostolos se misisse, quemadmodum à Patre ipse missus erat. Hoc autem intercedit discrimen inter Jus summi Legislatoris, ac sanctiones Ecclesiasticas: quod illud Jus Divinum, hęc vero Jus (g) Canonicū vocantur, ducto nomine à greco idiomate, in quo sicut *κανών* regulam significat: ita Jus Canonicum regula fidelium est rectam præscribens normam; neque enim ut Jus [b] Civile permittit usuras, concubinatum, & alia hujusmodi, quibus ad malum declinat humana fragilitas. Et verò temporū decursu tantum in numerū sanc-

gregationis die 1. Aprilis 1678. emanatam, Cle-
vicatum in Decis. Theol. dec. 54. per tot. de Eucha-
ristia.

(p) Si

An Clericus fidejubere possit?

72 Distinguendum tamen: aut volunt clerici fide-
jubere in iudicialibus; & nullo modo possunt;
aut in conventionibus, & fidejubere possunt Maur.
de fidejuf. p. 4. sect. 8. c. 12. Dian. p. 11. tr. 4.
sect. 31. per tot. & addo quod si non fuerit op-
positum, semper valet hæc fideiussio; itemque si
tantum habeant ex suo Patrimonio, ut solvere
possint Francus de fidejuf. cap. 2. n. 234. & 235.

(q) Innocentius VIII.

An Clericis Legibus studere liceat?

Bulla hæc est, apud Latic Mancini. dissert. 27. c.
un. pag. 454. Ejusque exemplum in Archivio Flo-
rentino reperitur; nunc tamen pauca quedam
eius verba transcribam; quæ summam continent
privilegii. Omnibus, & singulis Presbyteris, Ar-
chidiaconis, Archipresbyteris, Decanis, Plebanis,
Præpositis, Cantoribus, aut aliis personis Ecclesia-
sticis Dignitates, seu Personatus obtinentibus, &
in dicta Universitate ubicunque pro tempore stu-
dentibus ut in Scholis publicè legere, audire, ac
quoscumque actus publicos per Doctores: & Scho-
lares in hujusmodi facultate exerceri, solitos,
exercere, ac ad Baccalaureatus, seu Licentia,
& Doctoratus gradus in ejusdem Legibus promo-
veri liber, & licitè valeant &c.

